

מוחזקת שהיא זהירה באיסור נדה ובטבילה כדון. דלא נעשית חשודה לאיסור נדה החמורה. וגם שיש להחשיבה כשוגגת כיון שהרבה מזלולות בעוה"ר.

טבלא שנכתב עליה הברכה בשם אסור להעמידה במקום שעומדות ערומות כמפורש בשבת דף ק"ב דאסור לעמוד בפני השם ערום.

ידידו מוקירו.

משה פיינשטיין

סימן מג

באור המקור שבנין מקוה קודם לבנין ביהכ"נ

כ"א כטלו תש"כ.

מע"כ ידידי הרה"ג מוהר"ר יחיאל הלוי עלבוים שליט"א.

הנה כדבר בנין מקוה שקודם לבנין ביהכ"נ ודאי פשוט אף אם אין לחוש ח"ו לתקלה. כי הרי יהיה בזה מניעת פו"ד ושבת וגם לעשות שלום בין איש לאשתו שבשביל כל אחד מהם הוא קודם. וגם שצריך למכור אף ס"ת וכ"ש ביהכ"נ בשביל זה. דבשביל פו"ד ושבת הא מפורש במגילה דף כ"ז שמוכרין ס"ת לישא אשה מטעם לא תהו בראה לשבת יצרה. ואף שכבר קיים פו"ד כתב הכ"ש סימן א' סק"ב שמוכרין ס"ת מדנקט קרא דשבת ולא קרא דפרו ודבו וכן הוא להמג"א סימן קנ"ג סק"ט עיין במחצה"ש שם. וטעם זה דפו"ד ושבת הא ישנו גם בבנין מקוה עוד ביותר שהוא לכל הנשים שבעיר. ואף אם יכולין ליסע למקום רחוק שיש שם מקוה ודאי בעיר נמצאות הרבה נשים שלא יוכלו לילך למרחוק ובשבתות וי"ט יהיו אסורות. שבאים מזה למניעה מפו"ד ושבת. ולהח"מ סק"י שם הא מוכרין ס"ת גם בשביל האיסור לעמוד לאדם כלא אשה מחשש הרהורי עברה. שזה ודאי יש לחוש כשהמקוה היא כרחוק מקום שתאחר הרבה ימים בשביל זה מצד אונס ומצד שבתות וי"ט. אך למכור ביהכ"נ שכבר בנוי אף שרשאי מדינא מכ"ש מס"ת. חמירא מס"ת לענין שצריכין להשתדל בכל הכחות שלא למכור כדאיתא באו"ח סימן קנ"ג סעיף י"ג לענין פדיון שבויים וה"ה ללמד תורה ולישא אשה והוא מב"כ דף ג' מטעם דדירתיה דאינש לא מזבני. וס"ת מוכרין דלא שייך טעם זה ומפורש מן בט"ו סק"ב וש"ך סק"א ביו"ד סימן רנ"ב עי"ש. אבל אם א"א

להשיג מעות אחרים צריך למכור גם ביהכ"נ בשביל מקוה כדאיתא במחצה"ש ס"ק ל"ב בבאור דברי המג"א לענין פ"ש וה"ה לענין לישא אשה וכ"ש לענין מקוה. וא"כ כ"ש לענין קדימה שעדיין לא בנו הביהכ"נ שצריכין תחלה לבנות מקוה.

ובשביל לעשות שלום בין איש לאשתו כבר בארתי בספרי אגרות משה בר"ס נ"א לענין לעשות מקוה בחדר ביהכ"נ שנעשה להתפלל שם שאם ליכא מקום אחר שמתרין מהא דהתירה תורה למחות שמו הגדול שנכתב בקדושה שהוא יותר זלול בכבוד ה' והוא איסור חמור מדאורייתא כדי לעשות שלום בין איש לאשתו. והוא ק"ו גמור וליכא למידחי דהתם הכשרו בכך דהרי אחיתופל למד מזה שמוטר למיכתב שם אחספא ומישדא בתהומא במכות דף י"א ור' יהודה למד להתיר זלול בכבוד ת"ח כדי לעשות שלום בין איש לאשתו בנדריים דף ס"ו עי"ש בספרי. וא"כ כ"ש להקדים בנין המקוה בשביל זה לבד נמי שצריכין ומניעת תשמיש אף לזמן נחשב חסרון שלום כדאיתא בחולין דף קמ"א. וכ"ש שאיכא כולהו. והם כבר מקורים גדולים לדין זה הפשוט. וכ"ש כשיש לחוש לתקלה ליכשל באיסור נדה ובאבזרייהו ח"ו ואין מה לפקפק בזה.

והנני ידידו מוקירו.

משה פיינשטיין

סימן מג

באילן שעומד ברשות ראובן ונוטים ענפים לחצר של שמעון

ד' ניסן תשכ"ב.

מע"כ ידידי הרה"ג מוהר"ר אפרים גרינבלאט שליט"א.

ובדבר אילן שעומד ברשות ראובן ונוטים ענפים לחצר של שמעון. הנה אני בארתי בחדושי סוף ב"מ דלדיני ממון תלוי רק כגוף האילן במקום יציאתו מן הקרקע אם עומד כשדה ראובן אף שכל השרשין וגם הענפים ועליונו של האילן הוא בשל שמעון שייך לראובן והוא מדאמר רבין א"ר יוחנן אחד אילן הסמוך למיצר ואחד אילן הנוטה מביא וקורא שלכאורה הוא תרתי דסתרי דאילן הסמוך למיצר הוה השרשין בשל חברו או מקצתו או גם כולו ולא אזלינן בתר השרשים ובאילן הנוטה בהענפים ואולי גם בעצמו אזלינן בתר השרשים וכין אם הוא